

Adroddiad i'r: Llywodraethu Corfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod: Dydd Mercher 2 Gorffennaf 2014

Aelod/Swyddog Arweiniol: Cyng. Barbara Smith/ Alan Smith

Awdur yr Adroddiad: Nicola Kneale

Teitl: Adolygiad o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, Ebrill 2014

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Adolygiad ffurfiol o Gofrestr Risg Gorfforaethol mis Ebrill 2014. Mae'r oedi yn yr adroddiad yn cyrraedd y pwyllgor hwn o ganlyniad i'r ffaith ei fod wedi'i hepgor o'r rhaglen gwaith i'r dyfodol, sy'n cael ei adolygu er mwyn atal hepgoriadau yn y dyfodol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Cyflwyno'r fersiwn ddiweddaraf o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol i Lywodraethu Corfforaethol, fel y cytunwyd yn Sesiwn Briffio'r Cabinet.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod Llywodraethu Corfforaethol yn nodi'r dileadau, yr ychwanegiadau a'r diwygiadau i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, a gyda chyfle i wneud sylwadau.

4. Manylion am yr Adroddiad

4.1 Mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn galluogi'r cyngor i reoli tebygolrwydd ac effaith risgiau drwy werthuso effaith unrhyw weithredoedd cyfredol i liniaru risg, a chofnodi dyddiadau cau a chyfrifoldebau ar gyfer gweithredoedd pellach er mwyn sicrhau rheolaeth well.

4.2 Mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi'i datblygu gan y Tîm Gweithredu Corfforaethol a'r Cabinet, a nhw sy'n berchen arni hefyd. Mae'r broses ar gyfer adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol fel a ganlyn:

- Anogir gwasanaethau i adolygu eu cofrestr risg ddwywaith y flwyddyn (yn unol â methodoleg Rheoli Risg Gorfforaethol) cyn bob adolygiad o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, a hefyd cyn eu cyfarfodydd Herio Perfformiad Gwasanaethau. Bydd unrhyw faterion neu ymholiadau yn cael eu trafod yn y cyfarfodydd Herio Perfformiad Gwasanaethau.
- Mae'r Tîm Gwelliant Corfforaethol yn dadansoddi'r holl gofrestrau risg y gwasanaethau i ganfod risgiau sy'n arwyddocaol yn gorfforaethol neu unrhyw themâu risg sy'n ymddangos ar draws y gwasanaethau.

- Mae'r diweddariadau am risgiau corfforaethol cyfredol yn cael eu casglu gan berchnogion y risg, a bydd diweddariadau am weithredoedd i liniaru yn cael eu casglu gan y rhai sy'n cyflawni'r gweithredoedd.
- Cynhelir cyfarfodydd unigol gyda'r Prif Weithredwr a phob Cyfarwyddwr Corfforaethol, i drafod y risgiau y maent yn eu harwain. Rhoddir ystyriaeth a yw'r risg yn parhau, a yw'r sgôr yn gywir, ac a oes angen cynnwys unrhyw risgiau newydd o'u hawdurdodaeth.
- Mae drafft newydd o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi'i thrafod gyda'r Cabinet a'r Tîm Gweithredu Corfforaethol i adolygu risgiau cyfredol; trafod cynnydd ar weithredoedd lliniaru a gytunwyd arnynt; trafod a chytuno ar risgiau corfforaethol newydd; adolygu a diweddarau sgôr risgiau sy'n weddill; diweddarau rheolyddion sydd eisoes yn bodoli (yn dilyn gweithredoedd sydd eisoes wedi'u cwblhau); a chytuno ar unrhyw weithredoedd eraill sydd eu hangen i liniaru risgiau.

- 4.3 Mae'r Tîm Gweithredu Corfforaethol a'r Cabinet yn adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn ffurfiol ddwywaith y flwyddyn. Ond, bydd unrhyw risgiau newydd neu risgiau cynyddol yn cael eu hadrodd i'r Tîm Gweithredu Corfforaethol (drwy'r Tîm Gwelliant Corfforaethol) pan fyddant yn cael eu canfod. Yna bydd y Tîm Gweithredu Corfforaethol yn penderfynu a ddylid cynnwys y risg yn y Gofrestr Risg Corfforaethol.
- 4.4 Yn dilyn pob adolygiad ffurfiol o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol (ddwywaith y flwyddyn), mae'r ddogfen sydd wedi'i diwygio'n cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.
- 4.5 Bydd y gweithredoedd a nodir er mwyn delio â risgiau corfforaethol yn cael eu cynnwys mewn Cynlluniau Gwasanaethau (lle bo'n addas), sy'n galluogi Aelodau Archwilio Perfformiad i fonitro'r cynnydd. Dylid amlygu unrhyw faterion perfformiad mewn perthynas â darparu'r digwyddiadau fel rhan o broses Herio Perfformiad Gwasanaethau.
- 4.6 Mae Archwilio Mewnol y cyngor yn darparu sicrwydd annibynnol ar effeithiolrwydd dulliau rheoli mewnol a'r mecanwaith sydd wedi'u gosod er mwyn lliniaru risgiau yn y cyngor. Mae hefyd yn cynnig her annibynnol i sicrhau bod egwyddorion a gofynion rheoli risg yn cael eu defnyddio'n gyson ym mhob rhan o'r cyngor. Mae Gwasanaethau Archwilio Mewnol hefyd yn defnyddio gwybodaeth o'n cofrestrau risg gwasanaethau a chorfforaethol er mwyn penderfynu ar eu rhaglen gwaith i'r dyfodol.
- 4.7 Bydd adolygiad ac adroddiad blynyddol ar gynnydd y polisi rheoli risg (wedi'u cynhyrchu gan y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol), yn nodi mannau gwan sydd angen eu cryfhau i wella'r broses o reoli risg.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1 Pwrpas y Gofrestr Risg Corfforaethol yw adnabod digwyddiadau posibl yn y dyfodol all gael effaith niweidiol ar allu'r cyngor i gyflawni'r amcanion, gan gynnwys y blaenoriaethau corfforaethol. Mae'r rheolyddion a'r gweithredoedd

yn angenrheidiol ar gyfer cyflawni'r blaenoriaethau corfforaethol.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Mae cost datblygu, monitro ac adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn cael eu cynnwys yn y cyllidebau cyfredol.

7. Beth yw'r prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

7.1 Mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn dogfennu risgiau sydd wedi'u canfod, a'r gweithredoedd lliniaru cyfredol ac arfaethedig. Nid yw'r broses o ddatblygu ac adolygu'r ddogfen yn ei hun yn cael effaith uniongyrchol ar unrhyw berson gyda rhinweddau wedi'u diogelu. Ond, dylid asesu effaith ar gydraddoldeb unrhyw broses, strategaeth neu bolisi newydd sy'n cael eu ffurfio o ganlyniad i weithred lliniaru.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

8.1 Mae manylion y broses ymgynghori i adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi'u cynnwys ym mharagraff 4.2.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r broses sydd wedi'i hamlinellu yn yr adroddiad hwn i ddatblygu, monitro ac adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Y prif risg yn berthnasol â'r broses o reoli risg yw nad yw'r cofrestrau'n cael eu hadolygu'n rheolaidd ac felly nid ydynt yn offer rheoli ystyrion a dynamig. Ond, mae'r broses newydd wedi'i chynnwys yn llawn yn fframwaith rheoli perfformiad y cyngor a ddylai sicrhau nad yw hyn yn digwydd.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Deddf Llywodraeth Leol 2000